

FELADVÁNYOK

A IV. országos sakkeladványszerző bajnokság

Ez évben már, a felszabadulás óta, negyedik ízben rendezték meg a magyar feladványszerzős versenysorozatát. A korábbi bajnokságok az Országos Testnevelési és Sportbizottság irányításával folytak le, a mostani Magyar Sakkszövetség védnöksége alatt került lebonyolításra.

Az elsőn az 1945–50, a másodikikon az 1951–52, a harmadikon az 1953–54. és végül a legújabb bajnokságon az 1955–56. évek feladványszerzős versenysorozatát rendezték meg.

A bajnokságnak a gyakorlatban kialakult és helyesnek bizonyult főbb szabályait az alábbiakban foglaljuk össze: a négy osztály (végjáték-tanulmányok 2-lépéses, 3- és többlépéses mattfeladványok, szabad matt feladványok) nagyjában megfelel a feladványszerzős fő irányításnak.

A feladványokat osztályonként alakított 3 tagú bizottságok bírálják el. Először kielejtezik a gyenge pályaműveket, ezekben az egyes feladványokra vonatkozó észrevételeket is (pl. szerkezeti hiba, elődösség) közlik egyenlőrel a bírők.

Ezt követően a három bírő mindegyike — indoklás nélkül — önállóan rangsorolja a versenyben maradt feladványokat. A bírők kiválasztásánál a Sakkszövetség Bizottság mindig figyelemmel van arra, hogy az első három hely valamelyikére csúszás pályázó ne legyen tagja az illető osztály bíróbizottságának.

A bajnokság igazi célja azonban nem a legjobb feladványok hanem a legeredményesebb szerzők megállapítása.

A bajnokság másik főcélja a különböző feladványműfajok tervszerű és arányos fejlesztése. A bajnokság négy osztálya közt a beküldött pályaművek száma tekintetében roppant aránytalanságok mutatkoztak ciente. Megtörtént, hogy egyik osztályban az első helyezett 99 ponttal bajnok lett, a másikban ehhez 1983, tehát

több mint hússzorannyi pont kellett. Ezek a számbeli aránytalanságok ma már csökkenőben vannak, különösen örvendős jelenség a végjátékszerzős számbeli és minőségi gyarapodása.

A bajnokság egyik legfőbb jelentősége abban áll, hogy a fiataloknak alkalmai ad arra, hogy kétvétenként összemérhessék erejüket, teljesítményüket a régi, ismert szerzőkkel.

Amikor tehát a mostani negyedik bajnokság győztesei közt üdvözlőjük Fleck Ferencet és Páros Györgyöt, akik egy-egy osztályban immár negyedszer szerezték meg a bajnoki címet, nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy a feladványszerzős jövője mégis a fiatal szerzők kezében van.

A negyedik feladványszerző bajnokságunkat tehát az teszi igazán fontosná, hogy fiatal szerzőink több osztályban is az élre törtek: Schneider Vilmos és Ko-

rányi Attila bajnokságot nyertek, Kele János és Grätzer György pedig második helyet vívtak ki maguknak.

Szívből gratulálunk sikerükhöz és kívánjuk, hogy a jövőben még jobb teljesítményekkel még fényesebb eredményeket érjenek el!

Az elmúlt 12 év megmutatta, hogy a bajnokságok rendszere a feladványszerzősben is bevált.

Szólnunk kell azonban pár szót a bajnokság fogvatartósságáról is. Egyik hiba, hogy szerzőinknek minden alkalommal csak egy része pályázik s így a helyezett feladványok sem nyújthatnak teljes képzet feladványszerzősük helyzetéről és legújabb eredményeiről.

Ezt a ki nem elégtő állapotot kényeszereszközökkel nem lehet és nem is akarunk megváltoztatni. A helyes út és mód az, hogy a bajnokságokon való részvételt vonzóbbá kell tennünk.

Ezt a célt szolgálta a múltban két alkalommal is, hogy a helyezett feladványokat egy-egy kis anthológiában közreadtuk. Jobb könyvterjesztő módszerekkel bizonyára folytatni lehetett volna ezt a kis könyvsorozatot s reméljük, hogy a jövőben ismét mód nyílik majd ilyen feladványgyűjtemények a megjelentetésére.

A bajnokságok megkezdésétől kezdve másik eszközét abban látjuk, hogy — egy-egy kulturális pályázatokhoz hasonlóan — írják ki a bajnokság díját előre. Ezek a díjak csupán arra szolgálnak, hogy a bajnokság legjobb három-három helyezettjének a rákövetkező két év alatt megkönnyítsék a versenyzés nélkülözhetetlen eszközeinek, a külföldi sakkszövetségeknek és feladványkönyveknek a beszerzését.

Sakkszerzőink, akik szocialista sakkszövetségnek minden évben oly sok díszeséget szereznek, megérdemlik, hogy munkájukhoz ennyi támogatást kapjanak.

A rövid-jelzés

Sakkállások közlésére használatos az ún. rövid-jelzés, (melyet első alkalmazójáról Forsyth-féle jelölésnek is neveznek). A feladványbajnokságok helyezett műveket mi is ilyen módon közöljük most.

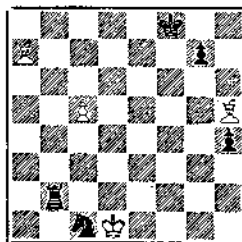
Lényege az, hogy az állást leírjuk, mint valami szöveget, kezdve a 8. sorral balról, vagyis az a8 mezőtől. — Az egyes sorok közé elválasztó jelet teszünk.

Az egy-egy sorban álló bábokat nevük kezdőbetűjével jelöljük (a világosakat nagy, a sötéteket kis betűvel) s a bábok közti üres mezők számát is feltüntetjük.

Például a végjáték-osztályon elsőnek helyezett Korányi-tanulmány állása rövid-jelzéssel a következő: — 5k2 — F5g1 — 8 — 2G4F — 7g — 8 — 1b6 — 2hK4.

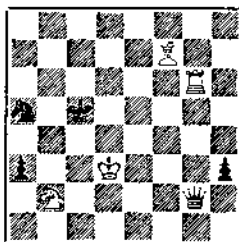
Végjáték-tanulmány osztály

1. hely (34 pont)
KORÁNYI ATTILA
Finn Feladv. Szöv. v.
1955. I. díj (Verzió)

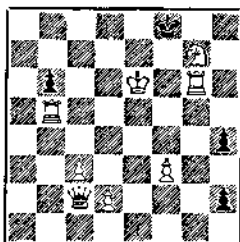
Világos nyer

2. hely (78 pont)
GRÄTZER GYÖRGY
Népszava v. 1955. I. d.
(Verzió)

Döntetlen

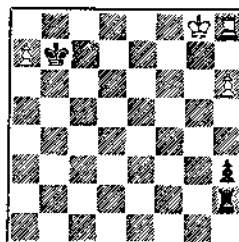
3. hely (71 pont)
KORÁNYI ATTILA
Magyar Sakkelet v.
1955. I. díj

Világos nyer

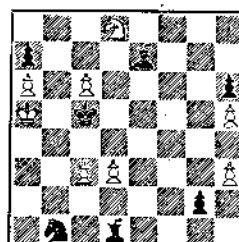
A) az ábra B) VG f3-ról f4-re. SG b6-ról b7-re helyezendő

4. hely (60 pont)
LÁZAR JÁNOS
Sao Paulo-i Sakkör v.
1956. II. díj

Világos nyer

5. hely (67. pont)
LINDNER LÁSZLÓ
Népszava v. 1955.
III. díj

Világos nyer

1. hely (84 pont): Korányi A. (1. ábrán) Megfejtése: 1. c6, Hb3 2. Fc5, Hc5 3. c7, Bb1 4. Kc2, Bb2 5. Kf1, Bb1 6. Kc2, Bb2 7. Kc3, Hb3 8. Kd4, g5 9. Kg4 Bb4 10. Kf5, Bf4 11. Kg6, Bf6 12. Kf6, Hc7 13. Kc6, Hb6 14. Fg4, Hc8 15. Kf6, Hc7 16. Kg5, Kc8 17. Fc6, Kg7 18. Fc4 (b3), Hc8 19. Fb3 (c4), Hc7 20. Fc6, Kf3 21. Kf6, Kc8 22. Kg7 és nyer.

2. hely (78 p.): Grätzer Gy. (1. ábrán). Mf.: 1. Ha4, Kb4 2. Bb6, Ka1 3. Fc7, Hc6 4. Fc6, Ka5 5. Bb5, Ka6 6. Fg2, Kb5 7. Ff1 remis (7. —, a2 8. Kc2 stb.); ha 6. —, a2, 7. Bc5, a1v 8. Fh3, Vd1 9. Kc4, Vc2 10. Kb4, Vb2 11. Kc4, Vc2 12. Kb3; 10. —, Vd4 11. Kb3, Vb2 12. Kc4.

3. hely (71 p.): Korányi A. (1. ábrán). Megfejtése megjelen Magyar Sakkelet 1956. évf. 268. oldalán.

4. hely (60 p.): Lázár J. (1. ábrán). — Megf.: M. S. 1957. évf. 96. old.

5. hely (67 p.): Lindner L. (1. ábrán). — Megf.: M. S. 1956. évf. 72. old.

6–7. hely (66 p.): Korányi A. (BTSB tá-mavers. 1956. I. díj) — 8 — 8 — K7 — 8 — KfH4 — 1H6 — 1H6 — 8 — Vil. nyer. Megf.: M. S. 1956. évf. 269. old.

6–7. hely (66 p.): Grätzer Gy. (OTSZ Nyeviczky emlékv. 1956. I. díj) — 7h — 1G3K — 1G4g — 8 — 8 — 1G3b — 8 — 5k2 — Döntetlen. Megf.: M. S. 1956. évf. 271. old.

8. hely (65 p.): Bauer P. (Magyar Sakkelet 1956) — 2b3k1 — gB4G — Gg3G — 1G6 — 8 — 6g1 — G7 — 4K3 — Vil. nyer. Megf.: M. S. 1956. évf. 96. old.

9. hely (57 p.): Grätzer Gy. (Magyar

Sakkelet 1955. IV. díj) — 4h3 — F5K2 — 8 — 6gG — 2k1G4 — g5G1 — 7f — 8 — Döntetlen. Megf.: M. S. 1956. évf. 268. o.

10. hely (52 p.): Bauer P. (OTSZ Nyeviczky emlékv. 1956. Javítás) — 8 — 7g — 5g1k — 3G4 — 1F2G2K — 8 — 1f6 — 8 — Vil. nyer. Megf.: M. S. 1956. évf. 271. old. (4. lépéstől kezdve).

11. hely (48 p.): Lázár J. (Magyar Sakkelet 1955. III. díj) — 6f1k — GG5g — 7G — 8 — b7 — 8 — gK6 — 1F6 — Vil. nyer. Megf.: M. S. 1956. évf. 268. old.

12. hely (45 p.): Bauer P. és Grätzer Gy. (Magyar Sakkelet 1955. 5. dícs.) — 8 — 1b6 — 3bG3 — 1G6 — 1G1g4 — 1K6 — 1B6 — 8 — Vil. nyer. Megf.: M. S. 1955. évf. 216. old.